Strážný (kód: 68-008-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo vnitra
Skupina oborů: Právo, právní a veřejnosprávní činnost (kód: 68)
Týká se povolání: Strážný
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Provádění ochrany a ostrahy majetku a osob	2
Obsluhování technických bezpečnostních systémů	2
Uplatňování zásad součinnosti se složkami integrovaného záchranného systému, zejména s Policií ČR a vymezenými osobami	2
Aplikování právních základů bezpečnostní činnosti	2
Kontrola osob a vozidel na vrátnicích a branách	2
Kontrolní činnost ve střežených objektech	2
Dozor v objektech a na veřejných prostranstvích	2
Provádění jednoduchých úkonů k zajištění a obnovení bezpečnosti a ke snížení ztrát na majetku a zdraví osob	2
Používání věcných bezpečnostních prostředků	2
Vedení dokumentace o ostraze, kontrolách a poskytnutých službách	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 19.06.2009 do: 23.01.2013

Kritéria a způsoby hodnocení

Provádění ochrany a ostrahy majetku a osob

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost zásad ochrany a ostrahy majetku a osob	Písemně
b) Prokázat znalost ustanovení příslušných zákonů, nařízení a vyhlášek, které vymezují pravomoci, odpovědnost a způsob činnosti při ostraze a ochraně majetku a osob	Písemně
c) Prokázat znalost zásady bezpečnosti, požární ochrany, ochrany života a zdraví osob a ochrany životního prostředí, předcházení vzniku požáru, technické a ekologické havárie a zásady činnosti při úrazu	Písemně

Odborná způsobilost je ověřována v souladu s postupem uvedeným v metodickém doporučení.

Obsluhování technických bezpečnostních systémů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost obecných zásad použití a obsluhy technických bezpečnostních systémů při jejich nasazení k ostraze majetku a osob	Písemně
b) Prokázat znalost zásad ochrany osobních údajů při jejich zpracování technickými bezpečnostními systémy	Písemně

Odborná způsobilost je ověřována v souladu s postupem uvedeným v metodickém doporučení.

Uplatňování zásad součinnosti se složkami integrovaného záchranného systému, zejména s Policií ČR a vymezenými osobami

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost zásad součinnosti s Policií ČR a obecní policií při ostraze a ochraně majetku a osob podle platných ustanovení příslušných zákonů	Písemně
b) Prokázat znalost zásad součinnosti s hasičskými jednotkami, záchrannou službou a havarijními službami při odvracení škod na majetku a zdraví osob podle platných ustanovení příslušných zákonů, znát čísla tísňového volání	Písemně

Odborná způsobilost je ověřována v souladu s postupem uvedeným v metodickém doporučení.

Aplikování právních základů bezpečnostní činnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v právních ustanoveních, která vymezují práva a svobody člověka, nedotknutelnost soukromí, ochranu osobnosti, důstojnosti a cti a právo na majetek	Písemně
b) Orientovat se v občanském právu zejména v právních ustanoveních, která vymezují právo na přiměřenou ochranu proti zásahu do vlastnických práv a právo na přiměřenou obranu	Písemně
c) Prokázat znalost základních ustanovení pracovního práva, zejména povinností zaměstnance a ustanovení, která se výkonu bezpečnostní činnosti bezprostředně týkají	Písemně
d) Prokázat znalost ustanovení trestního zákona a zákona o přestupcích v rozsahu, který se bezprostředně týká výkonu činnosti a jejich aplikaci do výkonu činnosti, zejména posouzení trestného činu a přestupku, právo na nutnou obranu, činnost v krajní nouzi, možnost omezení osobní svobody, povinnost ochrany stop a důkazů	Písemně
e) Orientovat se v právních ustanoveních, které vymezují právo na držení a nošení zbraně při výkonu povolání	Písemně
f) Prokázat znalost ustanovení živnostenského zákona o podmínkách provozování a výkonu činnosti ostraha majetku a osob	Písemně
g) Prokázat znalost právních ustanovení na ochranu osobních údajů při jejich zpracování při výkonu činnosti	Písemně
h) Prokázat znalost zásad ochrany osobních údajů při jejich zpracování technickými bezpečnostními systémy ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů	Písemně

Odborná způsobilost je ověřována v souladu s postupem uvedeným v metodickém doporučení.

Kontrola osob a vozidel na vrátnicích a branách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat oprávněnost vstupu osoby, odbavit návštěvu, vysvětlit pravidla a postup	Prakticky a ústně
b) Zkontrolovat oprávněnost vjezdu/výjezdu vozidla a vývozu věcí z objektu, vysvětlit pravidla a postup	Prakticky a ústně
c) Popsat pravidla postupu proti cizí či nežádoucí osobě zjištěné na volném prostranství a taktiku činnosti	Ústně
d) Provést kontrolu oprávněnosti odnášení věcí, zdůvodnit oprávnění a zásady pro kontrolu	Prakticky a ústně

Odborná způsobilost je ověřována v souladu s postupem uvedeným v metodickém doporučení.

Kontrolní činnost ve střežených objektech

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat obecné povinnosti a pravidla chování strážného na obchůzce, popsat hlavní taktické zásady	Ústně
b) Vyjmenovat preventivně kontrolní opatření a činnosti strážného při kontrole objektu	Ústně
c) Popsat taktiku činnosti při kontrole narušeného objektu (místnosti)	Ústně

Odborná způsobilost je ověřována v souladu s postupem uvedeným v metodickém doporučení.

Dozor v objektech a na veřejných prostranstvích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyzvat narušitele klidu, pořádku a důstojného průběhu akce k dodržování stanovených zásad, vyjmenovat taktické zásady činnosti	Prakticky a ústně
b) Provést kontrolu, zda návštěvník veřejné akce nevnáší do střeženého areálu zakázané věci, popsat oprávnění a zásady pro kontrolu	Prakticky a ústně
c) Zaujmout pozici k ostraze doprovázené osoby na veřejném prostranství, popsat taktiku činnosti	Prakticky a ústně

Odborná způsobilost je ověřována v souladu s postupem uvedeným v metodickém doporučení.

Provádění jednoduchých úkonů k zajištění a obnovení bezpečnosti a ke snížení ztrát na majetku a zdraví osob

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodnou taktiku činnosti pro zadanou situaci (např. obecné narušení objektu cizí osobou, požár, havárie elektrického proudu, havárie vody, nadměrný únik škodlivých látek, technických plynů) a zdůvodnit její výběr, přivolat příslušnou odbornou pomoc	Prakticky a ústně
b) Popsat pravidla a taktiku činnosti bezpečnostního zásahu, který vede k dočasnému omezení osobní svobody osoby přistižené při páchání trestného činu	Ústně
c) Popsat pravidla a taktiku činnosti bezpečnostního zásahu v místech, kde byl spáchán trestní čin	Ústně

Odborná způsobilost je ověřována v souladu s postupem uvedeným v metodickém doporučení.

Používání věcných bezpečnostních prostředků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pravidla, vysvětlit postup použití zadaného věcného prostředku a předvést v modelové situaci	Prakticky a ústně
b) Popsat obecné zásady komunikace při použití spojovacích prostředků	Ústně

Odborná způsobilost je ověřována v souladu s postupem uvedeným v metodickém doporučení.

Vedení dokumentace o ostraze, kontrolách a poskytnutých službách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat základní údaje, které musí služební záznam o události obsahovat	Ústně
b) Zdůvodnit význam vedení dokumentace o ostraze a kontrolách	Ústně

Odborná způsobilost je ověřována v souladu s postupem uvedeným v metodickém doporučení.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále zajistí a zveřejní místo konání zkoušky a další nezbytné organizační pokyny, stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí, resp. smí používat.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm, organizací zkoušek a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), požární ochrany (PO) a dalšími omezeními.
Zkouška má formu písemné zkoušky a kombinace praktické a ústní zkoušky.
Kritéria, u kterých je stanoven způsob prověření písemně (odborné způsobilosti: Provádění ochrany a ostrahy majetku a osob; Obsluhování technických bezpečnostních systémů; Uplatňování zásad součinnosti se složkami Integrovaného záchranného systému, zejména s Policií ČR a vymezenými osobami a Aplikování právních základů bezpečnostní činnosti), se prověřují písemnou zkouškou provedenou formou testu. Autorizovaná osoba sestaví test náhodným generováním ze souboru otázek a při přípravě testu zabezpečí vždy různé kombinace pořadí možných odpovědí pod písmeny a), b), c) u jednotlivých otázek. Aktuální soubor testových otázek bude spravován a v elektronické podobě uchováván autorizujícím orgánem. Autorizovaným osobám bude předán při autorizaci a dále při aktualizaci soubor testových otázek na datovém nosiči. Celkový počet otázek v testu musí být 30. Početní zastoupení jednotlivých okruhů otázek v testu je stanoveno klíčem, který je součástí souboru otázek. Určený člen komise poučí uchazeče o způsobu práce s testem před zahájením časového limitu.
Zadání testu včetně odpovědí uchazeče je součástí záznamu o průběhu a výsledku zkoušky a bude uchováváno v souladu s § 8 vyhlášky č. 208/2007 Sb. o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.
Ústní/praktická zkouška je založena na řešení konkrétních situací. Uchazeč musí vyřešit dvě typové situace vždy jednu ze skupiny A a jednu ze skupiny B ze souboru 30 typových situací. Aktuální soubor typových situací bude spravován a v elektronické podobě uchováván autorizujícím orgánem. Autorizovaným osobám bude předán při autorizaci a dále při aktualizaci soubor testových otázek na datovém nosiči. Typové situace jsou rozděleny do dvou skupin, kdy skupina A primárně ověřuje odborné způsobilosti: Kontrola osob a vozidel na vrátnicích a branách; Kontrolní činnost ve střežených objektech; Dozor v objektech a na veřejných prostranstvích a skupina B primárně ověřuje odborné způsobilosti: Provádění jednoduchých úkonů k zajištění a obnovení bezpečnosti a ke snížení ztrát na majetku a zdraví osob; Používání věcných bezpečnostních prostředků; odborná způsobilost Vedení dokumentace o ostraze, kontrolách a poskytnutých službách je ověřována u všech typových situací.
V průběhu zkoušky mohou členové komise klást doplňující otázky.

Výsledné hodnocení

Komise hodnotí uchazeče pro každou prověřovanou odbornou způsobilost. Hodnocení se stanoví zvlášť pro písemnou zkoušku (test) a zvlášť pro každé prověřované kritérium praktické a ústní zkoušky. Výsledky zaznamenává do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.
K úspěšnému vykonání písemné zkoušky je nutné zodpovědět nejméně 80 %, to je 24 otázek správně. Úspěšné vykonání písemné zkoušky je podmínkou pro konání praktické a ústní zkoušky.
V praktické a ústní zkoušce musí být splněny všechny úkoly (otázky). Při plnění úkolu (odpovědi) se připouští dvě odchýlení. Za odchýlení se považuje, použití nesprávného výrazu nebo záměna pořadí činností, které nemají vliv na celkové provedení nebo výsledek prověřovaného kritéria.
Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před tříčlennou zkušební komisí složenou z autorizovaných osob nebo zástupců autorizovaných osob právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Členové komise musí splňovat minimální kvalifikační požadavky:
Minimálně vysokoškolské vzdělání získané absolvováním studia v bakalářském studijním programu a minimálně 5 let praxe v oboru ostraha majetku a osob, z toho minimálně dva roky v posledních pěti letech před podáním žádosti o autorizaci.
Další požadavky:
- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení (viz část první, Hlava II, díl 1/§3/1b.) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin (doložit osvědčením).
- Členové komise musí mít nejméně základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (doložit čestným prohlášením).
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně a materiálně zajistit řádné konání zkoušky (doložit čestným prohlášením).
Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Autorizovaná osoba zajistí materiálně technické zázemí v dále uvedeném rozsahu:
- PC umožňující absolvování písemného testu
- věcné prostředky
- texty právních předpisů, záznamní a ostatní pomůcky nezbytné pro práci komise a činnost uchazeče
Pokud žadatel navrhne při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci kopii smlouvy o jeho využívání nebo pronájmu.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 5 až 10 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Písemná zkouška trvá maximálně 45 minut. Praktická a ústní zkouška trvá maximálně 30 minut. Obě formy zkoušky absolvuje uchazeč v jednom dni.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnotící standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou služeb a zástupci následujících institucí:
Asociace technických bezpečnostních služeb Gremium Alarm
Komora podniků komerční bezpečnosti ČR
Česká komora služeb ochrany majetku a osob
Security club – sdružení zaměstnavatelů
Asociace soukromých bezpečnostních služeb ČR
Bohemia – asociace detektivních a ochranných služeb ČR
Hospodářská komora ČR
Svaz průmyslu a dopravy ČR
Národní ústav odborného vzdělávání v Praze